

FV regio DILBEEK vzw

NIEUWSBRIEF

Jaargang 21

nummer 7-8

juli/augustus 2026

Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw is een regionale afdeling van Familiekunde Vlaanderen vzw. Ons werkgebied omvat volgende fusiegemeenten: Affligem, Asse, Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Gooik, Galmaarden, Grimbergen, Halle, Herne, Kapelle-op-den-Bos, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Pepingen, Opwijk, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Vilvoorde, Wemmel en de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Advies, opleiding, overleg, uitwisseling van ervaring, ontmoeting en samenwerking op het vlak van familiekunde en verwante wetenschappen staan daarbij centraal.

*Histories Festival 2026
Zaterdag 10 oktober 2026 in de Koninklijke Bibliotheek te Brussel*

Werkten mee aan dit nummer:

Etienne De Boeck

Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Documentatiecentrum	2
Activiteiten	3
AGATHA – 200.000 nieuwe scans	5
Gefusilleerd te Brussel	5
25 jaar Rijksarchief Leuven	6
Histories Festival 2026	7
Nieuwe bron Familiageschiedenis.be	8
De familie Brion	8
Bewaar onze grafstenen (vervolg)	32
Schenkeningen	32
Vraag en antwoord	33

VOORWOORD

Een extra goed gevulde nieuwsbrief voor de vakantiemaanden!

In deze nieuwsbrief een bijdrage van Etienne De Boeck over de familie Brion.

Dit artikel kwam er als reactie op een lezersvraag, gesteld door André Synesael uit Nederland in februari 2023. Zo zie je maar tot wat een vraag in onze rubriek “Vraag en antwoord” kan leiden.

Zit je ook ergens vast of heb je een specifieke vraag, stel ze gerust. Je weet nooit of er een oplossing komt.

Tijdens deze vakantiemaanden is ons documentatiecentrum gesloten maar onze vrijwilligers zitten niet stil.

We zijn in het bezit gekomen van een collectie bidprentjes, 250.000 stuks, die nu moeten verwerkt worden. Controleren op dubbels met onze collectie, klasseren, scannen, benoemen en tenslotte opladen in het platform OCTOPUS.

Voor iedereen toch een fijne zomer gewenst!

DOCUMENTATIECENTRUM

Bezoek ons documentatiecentrum

De leeszaal is voor iedereen toegankelijk

U kan er terecht voor opzoeken in onze talrijke genealogische bronnen, boeken, tijdschriften en andere bronnen. Op onze computers kunt U er digitale versies van bewerkingen, heemkundige tijdschriften, kwartierstaten, familiageschiedenissen, onze verzameling rouwbrieven en bidprentjes, enz. ... raadplegen

Heeft u een vraag of probleem bij het opmaken van uw familiageschiedenis?

Ons team vrijwillige medewerkers loodst u graag doorheen uw zoektocht.

Ons documentatiecentrum bevindt zich in bibliotheek ‘De Wolfspuit’

D’ Arconatiestraat 1 te 1700 Dilbeek (naast CC Westrand)

De leeszaal van ons documentatiecentrum is volledig opengesteld op elke **4e zaterdag** van de maand van **10.00 tot 13.00 uur**

elke maandag van de maand van 14.00 tot 16.00 uur echter alleen op voorafgaandelijke afspraak bij Myriam Smet
via e-mail myriam.smet3@telenet.be

Openingstijden

Tijdens de maanden juli en augustus is het documentatiecentrum gesloten

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 2,00 euro

ACTIVITEITEN

Omwille van organisatorische redenen vragen wij u zich **steeds verplicht en tijdig vooraf in te schrijven** en uw aanwezigheid te bevestigen.

Inschrijven via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be.

Woensdag 9 september 2020 om 20.00 uur lezing door Marcel Hollants over “De tafels van de burgerlijke stand en de parochieregisters.”

Hoe vindt u snel een geboorte- of doopakte, een huwelijksakte of een overlijdens- of begraafakte van uw voorouders?

Achter de ogenschijnlijk eenvoudige naamtafels van de burgerlijke stand en de oude parochieregisters schuilt een verrassend verhaal.

In deze voordracht ontdekt u hoe deze tafels tot stand kwamen, waarom ze in de 19de eeuw zelfs het onderwerp waren van een wetsontwerp, en welke mogelijkheden - én valkuilen - ze vandaag bieden voor genealogisch onderzoek.

Deze lezing wordt verzorgd door Marcel Hollants, zelf medewerker bij Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw, die al meer dan dertig jaar onderzoek verricht in binnen- en buitenlandse archieven.

Locatie: **Auditorium van kasteel La Motte, Lumbeekstraat 20 te Sint-Ulriks-Kapelle**

Toegang is gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet leden betalen een bijdrage van 5,00 euro. **Vooraf inschrijven is verplicht** via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Woensdag 14 oktober 2026 om 20.00 uur voordracht door Brecht Liefsoens over “Whodunit”. Biologisch vaderschap bij negentiende-eeuwse voorhuwelijks kinderen.

Wist je dat tot één op vier Vlaamse moeders in de negentiende eeuw een kind kreeg vóór haar huwelijk? In de kantlijn van de geboorteakte stond dan vaak “gewettigd en erkend” met de naam van een man erbij. In stamboomonderzoek zijn die situaties vaak een uitdaging: wat betekent zo’n erkenning of wettiging precies? En was die man ook de biologische vader?

Vanuit die vragen startte begin 2026 het burgerwetenschapsproject De Patrijzen. Via een combinatie van genealogie, geschiedenis en genetica schetsen we de verhalen achter die ‘patrijskinderen’. Die zijn namelijk veel diverser dan de juridische situatie doet vermoeden.

In deze lezing gaat Brecht Liefsoens (KU Leuven) dieper in op het fenomeen van erkenning en wettiging in de negentiende eeuw, en de mogelijkheden van DNA-onderzoek om duidelijkheid te brengen over vaderschap. Tegelijk toont hij hoe deze casussen aansluiten bij bredere vragen over wat verwantschap eigenlijk betekent.

Locatie: **Auditorium van kasteel La Motte, Lumbeekstraat 20 te Sint-Ulriks-Kapelle**

Toegang is gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet leden betalen een bijdrage van 5,00 euro. **Vooraf inschrijven is verplicht** via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Donderdag 26 november 2026 om 19.30 uur lezing gebracht door **Prof. Maarten Van Ginderachter**, hoogleraar geschiedenis aan de Universiteit Antwerpen, over zijn boek **"Arm Vlaanderen, honger, ziekte en globalisering in het midden van de 19de eeuw"**.

Vlaanderen anno 1850 roept het beeld op van boerenfamilies die met de moed der wanhoop een schrale oogst uit hun grond persen. Maar Maarten Van Ginderachter trekt die lokale geschiedenis uit de Vlaamse zandgrond. Zet je schrap voor een wereldreis langs het barkoude Milwaukee, het broeierige Calcutta, de kurkdroge kust van Peru en de door zandstormen geteisterde Sahel. Een tocht die voert langs het eerste Vlaamse SF-verhaal, de gruwelijke industrieziekte kaakrot, de mislukte Belgische kolonie in Guatemala, het ambacht van beerproeven en de uitvinding van de frieten. Kortom, zet je schrap voor de eerste échte wereldgeschiedenis van Arm Vlaanderen.

Een samenwerking tussen Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw, Team Kennis gemeente Dilbeek, Heemkring BKW, Heemkring Bodeghave en Dorpsraad Groot-Bijgaarden.

Locatie: **Auditorium van Kunstacademie Dil'Arte, Kamerijklaan te Dilbeek**

Toegang: 10,00 euro

Inschrijven enkel via de website van Westrand vanaf 13 juni 2026

Woensdag 9 december 2026 om 20.00 uur lezing door **Koen Vermeulen, archivaris Stadsarchief Mechelen**, over **"Transcribus"**.

Transkribus, vrijwilligers en het Stadsarchief Mechelen

Oude archiefdocumenten zoals schepenregisters zitten boordevol waardevolle informatie, maar hun vaak moeilijk leesbaar handschrift vormt een stevige drempel voor historici, genealogen en andere onderzoekers.

Het Stadsarchief Mechelen, historica Nena Vandeweerdts en de archiefvrijwilligers sloegen daarom de handen in elkaar voor een innovatief project: het toegankelijk maken van bijna een eeuw aan laatmiddeleeuwse Mechelse schepenregisters door middel van artificiële intelligentie.

Deze bronnen werden vaak vermeden wegens té omvangrijk en té ontoegankelijk. Dankzij artificiële intelligentie – meer bepaald het platform Transkribus – kan daar nu verandering in komen. Samen met een ijzersterk team van vrijwilligers bouwden archivaris Koen Vermeulen en Nena Vandeweerdts een reeks van AI-modellen die teksten uit het Ancien Régime automatisch transcriberen.

Al sinds 2024 publiceert het Stadsarchief Mechelen AI-transcripties van handgeschreven archiefdocumenten uit het ancien régime via haar archiefbeheersysteem. Op deze manier worden tal van documenten doorzoekbaar, toegankelijk én leesbaar voor een breed publiek. De inzet van archiefvrijwilligers tilt zowel de kwantiteit als de kwaliteit van het resultaat naar een hoger niveau.

Vandaag staan al meer dan 50 registers volledig doorzoekbaar online (ontdek [hier](#)). Daarnaast kunnen we de eigen AI-modellen ook toepassen op tal van andere handgeschreven bronnen uit diezelfde periode.

Hoe bouw je zo'n systeem op? En vooral: hoe betrouwbaar zijn die automatische transcripties? Tijdens deze lezing neemt Koen Vermeulen je mee achter de schermen van het Stadsarchief Mechelen. Hij licht toe hoe men daar met Transkribus aan de slag ging, welke keuzes werden gemaakt, wat de ervaringen zijn in de praktijk en waar men vandaag staat.

Een boeiende uiteenzetting over digitalisering, innovatie en erfgoed voor iedereen die geïnteresseerd is in de digitale evolutie van genealogie en historisch onderzoek.

Locatie: **Auditorium van kasteel La Motte, Lumbeekstraat 20 te Sint-Ulriks-Kapelle**

Toegang is gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet leden betalen een bijdrage van 5,00 euro. **Vooraf inschrijven is verplicht** via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

AGATHA – 200.000 NIEUWE SCANS

AGATHA – 200.00 nieuws scans van genealogische bronnen

Op 21 mei werd een update uitgevoerd van de genealogische bronnen in AGATHA. Er werden +/- 200.000 nieuws scans toegevoegd en tal van correcties aangebracht in de beschrijvingen.

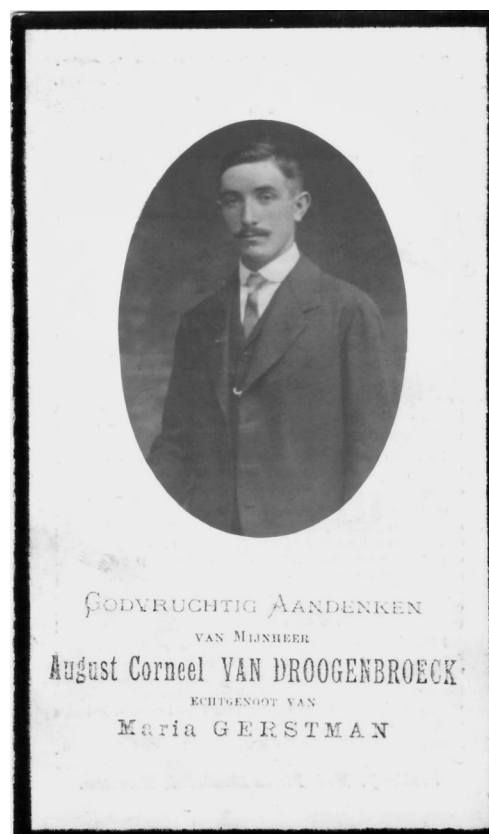
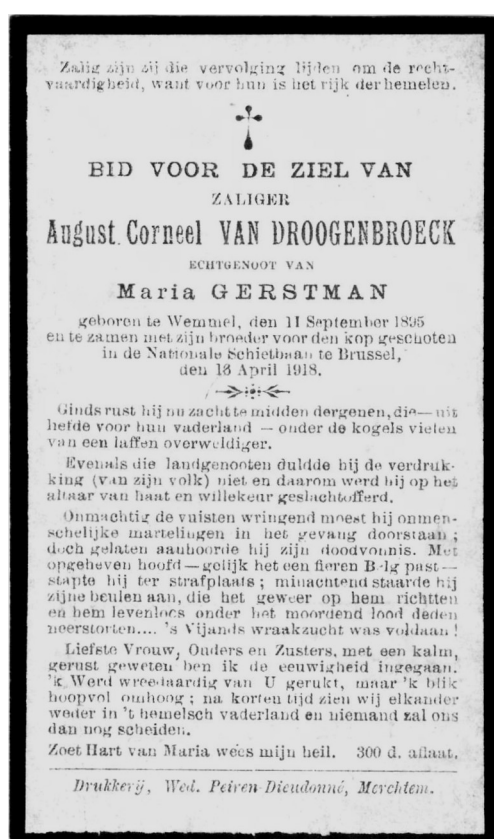
Check de update van de parochieregisters en de update burgerlijke stand.

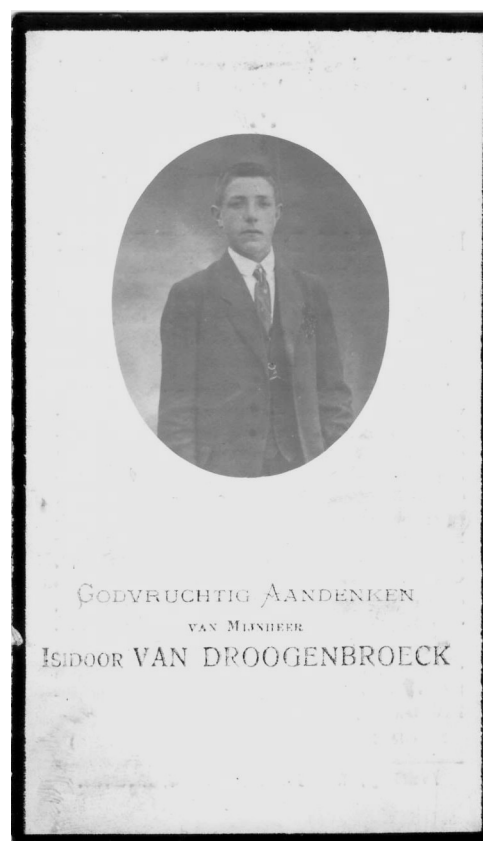
Bron: Rijksarchief, Nieuwsbrief, 29 mei 2026

GEFUSILLEERD TE BRUSSEL

August Corneel en Isidoor Van Droogenbroeck

Beiden gefusilleerd op de Nationale Schietstand te Brussel

Ingezonden door Guy De Ceulaer

25 JAAR RIJKSARCHIEF LEUVEN

25 jaar Rijksarchief Leuven

Nog op het programma:

Zondag 13 september

Open Monumentendag, met tentoonstelling van de topstukken van het Rijksarchief Leuven

Donderdag 8 oktober

Dubbellezing 3 | 19u30 – 21u30

- Maïka De Keyzer: *De rijkdom van het archief: nieuwe bronnencorpora voor welvaartsonderzoek (1650–1800)*
- Guy Van Autgaerden: *De geschiedenis van een Ster. 100 jaar Stella Artois*
-

Donderdag 19 november

Dubbellezing 4 | 19u30 – 21u30

- Herman Swinnen: *Wie waren de Leuvense juristen in het ancien régime? 10.000 levens uit de archieven*
- Violet Soen: *Opsporing verzocht: studenten en professoren in het fonds 'Oude Universiteit Leuven' en STUDIUM.AI*

Praktisch

Deelname aan de lezingen is gratis, maar **inschrijven is verplicht**. Inschrijven kan telkens vanaf één maand voor de datum van de lezing in kwestie.

Bron: Rijksarchief, Agenda

HISTORIES FESTIVAL 2026

Histories Festival 2026

Het Histories Festival trekt naar de KBR in Brussel voor een dag vol verbeelding, vernieuwing en veelbelovende connecties.

Snuister rond op de erfgoedmarkt, steek je handen uit de mouwen in de workshops, laat je inspireren door boeiende sofasprekken en ontdek de verborgen schatten van de KBR tijdens een exclusieve rondleiding. En de kers op de taart? Het is helemaal gratis.

Of je nu al jaren erfgoedvrijwilliger bent of net je eerste stappen in de erfgoedwereld zet: je bent van harte welkom

Programma:

AGATHA: slim zoeken in het Rijksarchief

10u30-11u15 / 12u45-13u30

Blinde vlekken in je archief? Zo los je het op

13u30-14u30

De krant als tijdsmachine

10u30-11u15

Digitaliseren zonder kopzorgen

12u45-13u30

Familiegeschiedenis zonder grenzen

10u30-11u30

Hoe start ik de zoektocht naar mijn familiegeschiedenis

11u45-12u30

Zoeken in Octopus: bidprentjes, rouwbrieven en meer

14u00-14u45

Erfgoedbeurs

De erfgoedbeurs is het kloppende hart van het Festival. Centraal in de Koninklijke Bibliotheek verwelkomt een levendige mix van erfgoedverenigingen en koepels je aan hun stand. Stap binnen, stel je vragen en ga naar huis met een hoofd vol inspiratie en een rugzak vol nieuwe contacten.

Wanneer? **Zaterdag 10 oktober 2026 van 10u tot 17u.**

Waar? **In de Koninklijke Bibliotheek van België, Kunstberg 28 te 1000 Brussel**

[Ontdek het volledige programma](#)

NIEUWE BRON FAMILIEGESCHIEDENIS.BE

Nieuwe bron familiegeschiedenis.be

Ben je op zoek naar Franse voorouders? Vanaf de 18de eeuw werden in Frankrijk geboorten, huwelijken en overlijdens officieel vastgelegd in akten in de burgerlijke stand. Handige bronnen die je niet alleen meer vertellen over de geboortedatum, huwelijkspartner en overlijden van je voorouders. Maar ook over hun beroep, woonplaats en wie deel uitmaakte van hun sociaal netwerk.

[Ik zoek Franse voorouders](#)

Bron: Familiegeschiedenis, Bronnen, Burgerlijke stand (Frankrijk)

DE FAMILIE BRION

De familie Brion – 17de en 18de eeuw Een ‘dynastie’ van meiers en meiseniers

Inhoud

1	Aanleiding en bedoeling.....	2
2	De ouders: Jan/Joannes Brion X Anna Vander Stappen en XX Anna Meert.....	3
3	De kinderen van Jan/Joannes Brion X Anna Vander Stappen.....	5
3.1	Anna Brion	5
3.2	Joannes / Jan (junior)	5
3.3	Judocus / Joos	7
3.4	(Joannes)- Franciscus / Jan-François.....	7
3.5	Joanna	8
3.6	Henricus / Hendrik	8
3.7	Catharina.....	9
3.7.1	Haar levensloop.....	9
3.7.2	De minnelijke schikking tussen de erfgenamen.....	10

4	Nabeschouwingen.....	10
4.1.1	Meiseniers.....	10
4.1.2	Vaertlinck-contact – aanvullingen /correcties.....	11
5	Wat was de positie en de taak van een 'meier'?.....	12
6	Wat was het statuut van een meisenier?.....	14
6.1	Historisch.....	14
6.1.1	Inleiding.....	14
6.1.2	Voorrechten en plichten.....	14
6.1.3	Registratie.....	14
6.1.4	Genealogisch onderzoek.....	15
6.1.5	Etymologie.....	15
6.2	Hedendaags ‘Genootschap van Meiseniers’.....	15
6.2.1	Inleiding.....	15
6.2.2	Aanvraag tot het bekomen van het statuut ‘Nieuwe Meisenier’.....	15
7	Oorsprong van het geslacht ‘(de) Brion’.....	17
7.1	Inleiding.....	17
7.2	Onderzoek met behulp van Artificiële Intelligentie (AI).....	17
7.2.1	Gemini: migratie vanuit Frankrijk naar Sint-Kathelijne in Brussel.....	17
7.2.2	ChatGPT: was Sint-Kathelijne de verbinding tussen Frankrijk en Brabant?....	19
8	Andere bronnen en algemeen besluit.....	20

Aanleiding en bedoeling

In zijn nota getiteld ‘De Vrede van Walem - Een erfgeschil binnen de familie Brion – mei 1724’ analyseert Wouter De Boeck de minnelijke schikking getroffen onder de erfgenamen Brion bij notaris De Tollenaere te Brussel op 25 mei 1724 ¹, nadat op 13 mei 1724 een eerste verzoeningspoging plaats had gevonden te Walem bij notaris Adriaen Verheyden.

Hieronder een samenvatting van de betrokken personen, overgenomen uit de analyse:

“Voor de Soevereine Raad van Brabant liep in mei 1724 een geschil tussen Hendrik Brion als eiser en verschillende leden van de uitgebreide familie Brion als verweerders.

De kern van het conflict lag in een betwiste boedelverdeling (‘caveling’) binnen de familie. Hendrik Brion stelde dat hij door deze verdeling onrechtmatig was benadeeld en verzette zich tegen het feit dat hij alleen zou moeten instaan voor een aantal aanzienlijke schulden en renten, die verband hielden met de familiale nalatenschap. Deze schulden omvatten verschillende posten bij externe schuldeisers en beliepen samen een aanzienlijk bedrag (ongeveer 1400 gulden wisselgeld), al worden ze in de bron als afzonderlijke verplichtingen gepresenteerd.

De betrokken partijen in het geschil waren, met in het geel de al bekende broers en zussen via de akte:

- **Hendrik Brion** – eiser in het proces, met nrs. 2 t.e.m. 6 als verweerders

¹ Bron: Bron: "Brussels, Brabant, Netherlands documenten," afbeeldingen, FamilySearch (<https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3QHV-N389-PZN8?view=index> : 1 apr 2026), afbeelding 745 van 922; Brussel (Brabant). Notariaat. Afbeeldingsgroepsnummer: 008691709 <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3QHV-N389-PZN8?view=index>

- **Jan-François Brion** – meier van Grimbergen
- **Joseph/Joos/Judocus Brion** – meier van Epepegem ²
- **Clara Meert**, weduwe van wijlen **Jan** (junior) Brion - meier van Zemst
- **De kinderen van wijlen Anna Brion**, vertegenwoordigd door hun vader **Hendrik Peeters**
- **De kinderen van wijlen Joanna Brion**, vertegenwoordigd door hun vader **Cosmas De Boeck**, meier van Blaasveld
- **Daarnaast speelde Catharina Brion**, gehuwd op dat ogenblik met **Joos Bruggemans** (gehuwd in Epepegem op 04/04/1722), een bijzondere rol als tante ³ (“moeije”) van de erfgenamen en als actieve bemiddelaar in de regeling.” Wouter De Boeck – april 2026

Tante Carharina Brion, werd gedoopt op 09/08/1683 in Epepegem en is overleden in Walem op 01/01/1739 als echtgenote van haar 2de man Hendrik De Raeymaecker (haar 1ste man Joos is overleden op 23/12/1735 in Walem en ze hertrouwde op 11/01/1738 in Walem).

Door de vermelding van verschillende kinderen van Jan Brion en Anna Vander Stappen (waaronder ook **Joanna Brion**, gehuwd met **Cosmas De Boeck**, en die vaak niet voorkomt in de meeste genealogieën), werd het wellicht mogelijk om de volledige familie in kaart te brengen.

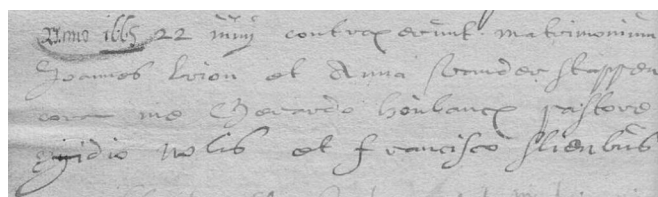
Op deze manier hebben we zicht gekregen op **7 kinderen van het echtpaar Brion - Vander Stappen**. Tot op heden werden er meestal 6 kinderen vermeld in de verschillende genealogieën. Joanna Brion werd over het algemeen niet vermeld, terwijl we hier duidelijk het verband zien tussen de 7 kinderen en Jan Brion, de meier van Epepegem. Slechts één genealogie vermeldt Joanna als 7de kind. ⁴ Omdat zij getrouwd is geweest met Cosmas De Boeck, zijn we geïnteresseerd om wat meer te ontdekken over haar en haar familie. De bedoeling van deze analyse is om de 7 kinderen **verder te documenteren**, alsook eerst dat met de ouders zelf te doen.

De ouders:

Jan/Joannes Brion X Anna Vander Stappen en XX Anna Meert

Jan (senior) werd geboren rond 1640

Gehuwd 22 mei 1665, Woluwe-Saint-Lambert, Brussel, met [Anna Van der Stappen](#) ca 1637 - †1698

Getuigen : [Egidius Nelis](#) en [Franciscus Sleebus](#), [Franciscus Slieubus] en hun kinderen

- 1) ♀ [Anna Brion](#) 1667-1716
- 2) ♂ [Joannes Brion](#) 1667..1683-1721
- 3) ♂ [Judocus Brion](#) 1667..1683-1741
- 4) ♂ [Franciscus Brion](#) 1667.1683-1742
- 5) ♂ [Henricus Brion](#) 1667.1683-1694/

² In verschillende online stambomen ‘Joos’ genoemd, alsook in het meiseniersregister

³ Moeije: tante, nicht, ook stiefmoeder,

⁴ Bron: <https://gw.geneanet.org/benger?n=brion&oc=&p=joannes&type=fiche>

⁵ Bron: https://agatha.arch.be/nl/data/images/541/541_9000_000_00043_000/0_0133_r_beeld_134

10

- Anna Meert is overleden 23/09/1750 in Zemst

11

Transacties met onroerende goederen ¹²

24. Nicolaes en Hendrick Daems, broers, verkopen voor hunzelf en voor hun zuster Maria aan **Jan Brion, meier te Epegem**, land te Epegem grenzend aan Guiliam Spruyt, de Heerestraat en Joannes de Fierlant. 7v-9r 16-4-1695

29. Martinus Goossens weduwnaar van Catharina Van Steenwinckel verkoopt aan **Jan Brion, meier van Epegem**, een dagwand land te Zemst grenzend aan de Heerestraat in 2 zijden.

30. Maria Anna Le Mesuceur, begijn te Antwerpen, dochter van Jacques, schepen te Valeciennes, verkoopt voor 1000 gulden aan **Jan Brion, meier van Epegem, Zemst en Weerde en zijn vrouw Anna Meert** 5 bunder bos te Zemst-Laer genaamd de Weterscheyde, grenzend aan 't Verbertbosch en Huybrecht Van der Straeten.. De goederen behoorden eertijds toe aan Jan Boots, rajmaecker. 71v-74v 22-6-1702 Joannes Brion, meier van Epegem, verkoopt aan Hendrik Mijsmans en zijn vrouw Cornelia Willems een dagwand land grenzend aan de Heerestraat in 2 zijden. Brion verwierf het land eerder van Marcus Goossens weduwnaar van Catharina Van Steenwinckel. Verder bevat de koop nog een dagwand land in de Suttert grenzend aan de erfgenamen Meeus en nog een dagwand in dezelfde Suttert grenzend aan Gillis Leemans en de groote waeterloop. Eveneens betrokken Anna Van der Stappen. Al deze goederen waren te Zemst gelegen. 74v-76v 11-1-1698

De kinderen van Jan/Joannes Brion X Anna Vander Stappen

Anna Brion ¹³

- Gedoopt 24 februari 1667 - Imde (Meise)
- Gehuwd 30 april 1684 (zondag), Epegem, Vlaams-Brabant, België, met [Henricus Peeters](#) 1663-
(getuigen : ♂ [Joannes Brion](#) ca 1640-1716 en Christophorus Willocx)

¹⁰ Bron: https://vaertlinck.be/Boekje/18_de_jaargang_nr4.pdf pag. 13

¹¹ Bron: https://vaertlinck.be/Boekje/18_de_jaargang_nr4.pdf pag. 14

¹² Bron: <https://www.slideshare.net/slideshow/de-goedenissen-van-de-schepenbank-van-oliveteten-te-zemst-16521795/232410769>

¹³ Bron: <https://gw.geneanet.org/do88?n=peeters&oc=9&p=henricus&type=fiche>

en hun kinderen

- ♀ [Anna PEETERS](#) 1685-1718
 - ♂ [Joannes PEETERS](#) 1687-
 - ♀ [Catharina PEETERS](#) 1689-
 - ♀ [Martina PEETERS](#) 1691-
 - ♂ [Joannes Franciscus PEETERS](#) 1692-
 - ♂ [Henricus Josephus PEETERS](#) 1695-1782
 - ♀ [Maria PEETERS](#) 1698-
 - ♀ [Maria Anna PEETERS](#) 1700-
 - ♂ [Cosmas PEETERS](#) 1702-
 - ♀ [Clara Antonia PEETERS](#) 1705-
 - ♀ [Elisabeth PEETERS](#) 1709-
 - ♀ [Joanna PEETERS](#) 1709-
- Overleden 30 maart 1716 - Eppegem, leeftijd ongeveer 49 jaar oud

Joannes / Jan (junior) ¹⁴

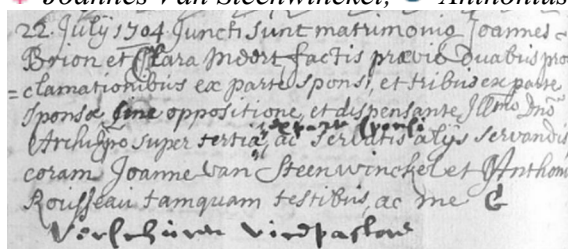
- Geboren tussen 1667 en 1683
- **Meier van Eppegem, Zemst en Weerde**
- **Meisenier**

BRION

04-05-1694 Sr Franchois meyer der Hoofdbanck van Grimbergen, Hendrick (Eppegem), Jan (Eppegem), kk. Jan en Anna van der Stappen. S.: Philips Goossens en Joris v.d. Stappen, oo. G 19

15

- Gehuwd 22 juli 1704, Brussel, Sint-Catharina, met **Clara Meert** ca 1679-1759 (getuigen : ♀ *Joannes Van Steenwinckel*, ♂ *Anthonius Rousseau*)

16

Clara Meert was zus van voormelde Anna Meert (ca 1672-1750), geboren rond 1679 te Tisselt. Ze huwde Jan Brion preter, officier of meier te Zemst en Weert. Vader Nicolaes Meert, die te Tisselt overleed in februari 1695, was eerst voor 1644 gehuwd met Joanna Reynaert, die zelf overleed voor 1670, want rond die tijd hertrouwde hij met Maria Coeckelbergh, die overleed voor 1687. ¹⁷

- Jan en Clara kregen 7 kinderen:

¹⁴ Bron: <https://gw.geneanet.org/gerdbryon?n=brion&oc=4&p=joannes&type=fiche>

¹⁵ Bron: <https://de-meiseniers.be/register.pdf> pag. 32

¹⁶ Bron: https://agatha.arch.be/nl/data/images/541/541_9998_998_00219_000/0_0051_r beeld 52

¹⁷ Bron: https://vaertlinck.be/Boekje/18_de_jaargang_nr4.pdf pag. 14

- ♂ [Joannes Franciscus Brion](#) 1706-1775 ¹⁸, **Meier van Zemst en Weerde**¹⁹
Bron: *De goedenissen van de Schepenbank van Oliveten te Zemst, drossaard van Blaasveld* ²⁰ en in andere documenten uit 1762 i.v.m. Kasteelhoeve van Blaasveld treedt dezelfde persoon ook op als **rentmeester** (o.a. voor de hertog van Croÿ en de graaf van Mastaing) ²¹

Transacties i.v.m. onroerende goederen

- 66. Peeter Lauwers en Petronella Van Gijssel verkopen aan **Joannes Franciscus Brion, meier te Zemst**, 1 dagwand beemd met een put, genaamd den Cleempoel te Zemst, grenzend aan de weduwe Antoon Timmermans en Cornelis Lauwers. 16r-17v 25-5-1741
- 72. Petrus Josephus Van Diepenbeek, brouwer te Mechelen, verkoopt voor 2100 gulden aan **Joannes Frans Brion, meier van Zemst, en zijn vrouw Joanna Margareta Van Velton**, een huis met stallen en hof te Zemst, genaamd De Coninck van Spagnien, grenzend aan de Steenweg, Martinus De Backer en de erfgenamen van Anthoen Denies. Het huis wordt gehuurd door Ludovicus Savoedt. 109v-110v 27-4-1750
- De oorspronkelijke woning van het huidige restaurant 'Oud Sempst' werd wellicht gebouwd door vader Joannes Brion die in 1664 meier was in Zemst en stoker van brandewijn. De brouwerij verbonden aan de woning droeg de naam 'Prins Eugenius'. Meier Joannes Franciscus Brion, een nakomeling van Joannes Brion, overleed in 1775 en de woning werd te koop aangeboden. ²²

Tot het begin van de 17de eeuw was Zemst een kleine landelijk woonkern met slechts enkele huizen. Na de godsdiensttroebelen kwam hierin verandering en vanaf 1620 ontstond er een bouwwoede. In die periode verscheen in Zemst de meiersfamilie Brion. In 1664 was Joannes Brion meier in Zemst, daarnaast was hij ook stoker van brandewijn. Na de dood van Joannes Franciscus Brion (op 26/04/1775) verscheen op 8 oktober 1775 een verkoopaankondiging. Het pand werd toen omschreven als Uyt'er handt te Coop een schoon grootde ende welgelegen Huys bestaende in verscheyde Kamers, Hof, Stallinghe ende schuere, gelegen in het Dorp van Semps, eertijds bewoont by den Here Brion Meyer van het voorseyde Dorp. Deze verkoop ging uiteindelijk niet door en pas in 1791 kreeg het pand een nieuwe eigenaar. ²³

- ♂ [Josephus Brion](#) 1708-1708
- ♂ [Henricus Josephus Brion](#) 1709-1776 – **meier** ²⁴
- ♂ [Ferdinandus Brion](#) 1710-?1746
- ♀ [Barbara Catherina Brion](#) 1711-1797
- ♂ [Henricus Ferdinandus Brion](#) 1713-1777
- ♀ [Catharina Brion](#) 1715-1756

- Jan jr. is overleden 12 november 1721 - Zemst, Vlaams-Brabant, België

¹⁸ Bron: <https://gw.geneanet.org/gerdbryon?lang=nl&p=joannes+franciscus&n=brion&oc=2>

¹⁹ Bron: <https://www.slidshare.net/slideshow/de-goedenissen-van-de-schepenbank-van-oliveten-te-zemst-16521795/232410769>

²⁰ Bron: https://vaertlinck.be/Boekje/18_de_jaargang_nr4.pdf pag. 14

²¹ Bron: https://vaertlinck.be/Boekje/14_de_jaargang_nr1.pdf?utm_source=chatgpt.com pag. 12

²² Bron: <https://desemse.be/wp-content/uploads/2021/05/historische-wetenswaardigheden-zemst.pdf>

²³ Bron: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/306851>

²⁴ Bron: https://vaertlinck.be/Boekje/18_de_jaargang_nr4.pdf pag. 14

- Transacties met onroerende goederen ²⁵
 - 33. *Jan en Matthias Persoons verkopen aan **Jan Brion en zijn vrouw Clara Meert** een half bunder land te Weerde aen dander eijcke grenzend aan Jacquemijne Van Herberge, de Heerestraat en dhr. Locquet. 103r-105r 7-5-1705 Wauter Goyvaerts, wonende te Zemst, en zijn vrouw Anna Van den Heuvel verkopen aan Balthazar Verschuieren, wonende te Zemst, een lemen huis gelegen tegen de Steenweg met 12 roeden erf, grenzend aan de verkoper, de erfgenamen Peeter Van den Heuvel en de Hoogstraat. 105r-107r 24-10-1705*
 - 35. ***Jan Brion en zijn vrouw Joanna Clara Meert** verkopen aan Adriaen Janssens een half bunder land te Weerde aen donder eijcke grenzend aan de koper, de schout van Mechelen en de Heerestraat. 133v-135v 18-8-1707 Datum notaris 18-3-1707.*

Judocus / Joos ²⁶

- Geboren tussen 1667 en 1683
- Gehuwd 12 februari 1695), Epepegem, Vlaams-Brabant, België, met [Elisabeth Dams](#) 1670-1703 (getuige : ♂ [Henricus Brion](#) 1667..1683-1694/) en hun kinderen
 - ♀ [Anna Brion](#) 1696
 - ♂ [Joannes Franciscus Brion](#) 1697
 - ♀ [Catharina Brion](#) 1698
 - ♂ [Henricus Brion](#) 1700-1700
 - ♀ [Elisabeth Brion](#) 1701-1766
- Gehuwd 22 december 1703 (zaterdag), Vilvoorde, Vlaams-Brabant, België, met [Deodata Gilsoul](#) ca 1651-1732
- **Meier van Epepegem en Meisenier**
49. ***Joos Brion, meier van Epepegem**, verkoopt aan Jan Mulderman en zijn vrouw Maria Simons een behuisde hofstede te Epepegem, genaamd de Bellepees, 80 roeden in oppervlakte, gelegen aan de Steenweg, grenzend aan Guilliam Spruijt en Jan Verhaeghen. 81r-83v 20-3-1721 ²⁷*

29-10-1726 Sr Joos, meier van Epepegem, z. Jan en Jouf. Anna van der Stappen (Meise - Epepegem). S.: Sr Francois, meier v. Grimbergen en Hendrick, bb. G 21

28

- Overleden 10 maart 1741 - Epepegem, Vlaams-Brabant, België

(Joannes)-Franciscus / Jan-François ²⁹

- Geboren tussen 1667 en 1683
- Gehuwd 9 februari 1689, Grimbergen, Vlaams-Brabant, België, met [Catharina Vandenberghe](#) 1669-1706 (Catharina was een dochter van Jacobus Vandenberghe, eveneens meier van de hoofdbank van Grimbergen maar ook van Meise. Volgens zijn begraafinschrijving van 20-3-1700 te Grimbergen was hij benoemd door stadhouder Willem III van Oranje, die destijds koning van Engeland was; Jacobus (over)leed aan jicht en werd begraven in de kerk, voorzien van alle sacramenten. De Oranjes waren mede-heer

²⁵ Bron: <https://www.slideshare.net/slideshow/de-goedenissen-van-de-schepenbank-van-oliveten-te-zemst-16521795/232410769>

²⁶ Bron: <https://gw.geneanet.org/gerdbryon?lang=nl&p=judocus&n=brion&oc=1>

²⁷ Bron: <https://www.slideshare.net/slideshow/de-goedenissen-van-de-schepenbank-van-oliveten-te-zemst-16521795/232410769>

²⁸ Bron: <https://de-meiseniers.be/register.pdf> pag. 32

²⁹ Bron: <https://gw.geneanet.org/gerdbryon?lang=nl&p=franciscus&n=brion&oc=1>

van Grimbergen en beide heren mochten een meier benoemen ³⁰⁾

Het koppel kreeg 9 kinderen:

- ♂ [Joannes Franciscus Brion](#) 1689-1748
- ♂ [Henricus Josephus Brion](#) 1691- **meier van Grimbergen**
- ♂ [Daniel Ludovicus Brion](#) 1693-1736
- ♀ [Maria Carolina Brion](#) 1696-1758
- ♂ [Fredericus Antonius Brion](#) 1698-1729
- ♀ [Anna Catherina Brion](#) 1700-1774
- ♂ [Theodorus Brion](#) 1702-
- ♀ [Catharina Brion](#) 1704-
 - ♂ [Judocus Hubertus Brion](#) 1706-
- Gehuwd *30 april 1707, Erembodegem*, met [Theresia Beatrix De Smet](#) †1719 en hun 8 kinderen
 - ♂ [Henricus Brion](#) 1708-1757 - **meier van Grimbergen** ³¹
 - ♂ [Ferdinandus Josephus Brion](#) 1709-1781 – pastoor in Blaasveld
 - ♀ [Maria Josina Brion](#) 1711-
 - ♂ [Egidius Theresia Brion](#) 1712-1785
 - ♀ [Josine Catharina Brion](#) 1714-1785
 - ♂ [Joannes Baptistus Brion](#) 1715-1782 – **meisenier** ³²
 - ♂ [Josephus Felix Brion](#) 1717-
 - ♂ [Ludovicus Josephus Brion](#) 1719-
 - **Meier der Hoofdbanck van Grimbergen en Meisenier** ³³
 - In 1702 kocht François Brion, meier van Grimbergen, een aaneengesloten blok van 19 percelen, waarop hij in 1706 (zie jaarsteen) een nieuw hoekhuis "Den Hert" liet optrekken. Deze naam werd overgenomen van het pand Kerkplein nummer 7 dat oorspronkelijk dezelfde naam had, doch reeds in de 17de eeuw vervangen werd door "De Stadskam". Huidige locatie: Kerkplein 9 (Grimbergen) ³⁴
- Overleden 4 februari 1742 - Grimbergen, Vlaams-Brabant en begraven in het koor van de kerk aldaar.

Joanna ³⁵

- **Geboorte:** tot hiertoe tasten we nog in het duister naar de geboorteplaats en doopdatum van Joanna. Enerzijds zijn er geen doopregisters in Willebroek voor die periode. Voorlopig hebben we evenmin in de wijde omgeving iets kunnen vinden. Mogelijk dienen we met Brion tot in Brussel te zoeken?
- **Huwelijk:** het feit dat er op 12/04/1694 een testament werd opgemaakt tussen Cosmas De Boeck en zijn 2de vrouw Anna Suys, doet vermoeden dat Anna niet in goede gezondheid verkeerde en hoe dan ook tussen 1694 en 1697 is komen te overlijden, wat aanleiding heeft gegeven tot het derde huwelijk rond 1697 tussen Cosmas en Joanna Brion. De vermeldingen van Cosmas als **meier van de heerlijkheid Blaasveld**, die zich situeren tussen 1708 en 1733 ³⁶, doen ons veronderstellen dat de relatie tot zijn schoonfamilie wellicht niet in zijn nadeel zal gespeeld hebben om deze positie te verwerven. Mogelijk vinden we ooit hun huwelijksvoorwaarden in een akte?
Rond 1697 trouwde Joanna Brion met Cosmas De Boeck en ze kregen 3 kinderen:

³⁰ Bron: André Sijnesael, Spijkenisse, Nederland.

³¹ Bron: https://vaertlinck.be/Boekje/18_de_jaargang_nr4.pd pag. 14

³² Bron: https://vaertlinck.be/Boekje/18_de_jaargang_nr4.pd pag. 14

³³ Bron: <https://de-meiseniers.be/register.pdf> pag. 32

³⁴ Bron: <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/75214>

³⁵ Bron: <https://gw.geneanet.org/bedashi?n=brion&oc=&p=joanna&type=fiche>

³⁶ Bron: https://www.geni.com/documents/view?doc_id=6000000098662524048

- **Anna-Maria** De Boeck, gedoopt op 03/02/1698, doopgetuigen: Hermanus De Boeck (grootvader) en Anna-Maria Verstappen (grootmoeder); later is Anna-Maria gehuwd met Daniël Peeters. Uit dit huwelijk is minstens 1 zoon geboren nl. Franciscus op 22/02/1728, doopgetuigen: Franciscus Apers en Elisabeth De Boeck
- **Catharina** De Boeck, gedoopt op 18/10/1699, doopgetuigen: Arnoldus Goetens en Anna De Backer;
Catharina had een eerste huwelijk rond 1721 met *Frans Apers*, koster en schoolmeester van Blaasveld. Later is zij gehuwd met *Judocus Nicasius* op 08/11/1730 te Blaasveld, met als getuigen: Cosmas De Boeck en Joseph Mo(o)rtgat.
Frans Apers en Judocus Nicasius waren allebei koster te Blaasveld.
- **Barbara** De Boeck, gedoopt op 02/09/1701 te Blaasveld met doopgetuigen: Rumoldus De Backer en Philippa De Boeck (tante) en vroegtijdig begraven op 06/06/1705 te Blaasveld
- **Overlijden:** Joanna is overleden op 14 juli 1703 in Blaasveld.

Henricus / Hendrik ³⁷

- Geboren in circa 1677, aangezien Hendrik in 1702 nog thuis woonde en toen 25 jaar oud was, volgens de ‘*Volkstelling van 1702 in westelijk Vlaams-Brabant, FV, 2019, p. 142.*’
- Hij is jongman gebleven, wat blijkt uit een akte van de schepenenbank van Walem dd. 24/04/1738 ³⁸. In diezelfde akte wordt Catharina als zijn zus genoemd en als dochter van Jan. Op dat ogenblik woonde hij net als Catharina in Walem.
Uit een aantal andere aktes in de Rechterlijke registers van Walem (periode februari 1737–februari 1744) en in Rumst - Notariële akten 1732–1738, blijkt de goede verstandhouding tussen Hendrik en zijn zus Catharina. Ze passeerden ettelijke aktes samen en ook ieder afzonderlijk, wat erop wijst dat ze hun zakelijke belangen goed wisten te behartigen en te verzorgen.
- In deze context dient dan ook het erfgeschil tussen de erfgenamen Brion (waarover we het in de inleiding al hadden) gezien te worden. Als voorschot op zijn erfenis (= geprelegateerd ³⁹) had Hendrik de hoeve in Epegem ontvangen, doch hij spande een rechtszaak in tegen de andere erfgenamen, met uitzondering van Catharina! Hendrik stelde dat hij door deze verdeling onrechtmatig was benadeeld en verzette zich tegen het feit dat hij alleen zou moeten instaan voor een aantal aanzienlijke schulden en renten, die verband hielden met de familiale nalatenschap. Deze schulden omvatten verschillende posten bij externe schuldeisers en beliepen samen een aanzienlijk bedrag (ongeveer 1400 gulden wisselgeld), al worden ze in de bron als afzonderlijke verplichtingen gepresenteerd. Voor de minnelijke schikking in deze erfeniskwestie en de rol van zus/tante Catharina, verwijzen we naar haar profiel.

- **Meisenier**

BRION
 04-02-1694
 21 Francisca Meyer der Hoofdbrack van Gimpelken, Hendrick (Ebbelem), Jan (Ebbelem), Kk. Jan en Anna van der
 Sijbden. 2. Philips Goossens en Johs. v. d. v. Sijbden, oo. G. 18

40

³⁷ Bron: <https://gw.geneanet.org/lcaluw?n=brion&oc=&p=henricus&type=fiche>

³⁸ Bron: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3QHV-B3PZ-KVB?view=explore&lang=nl&groupId=M9X4-T64>

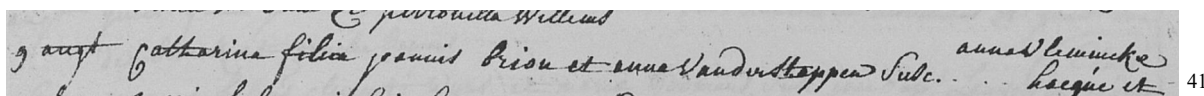
³⁹ **Prelegeren, prelegateren:** vooruit maken, een erfgift vooruit doen

⁴⁰ Bron: <https://de-meiseniers.be/register.pdf> pag. 32

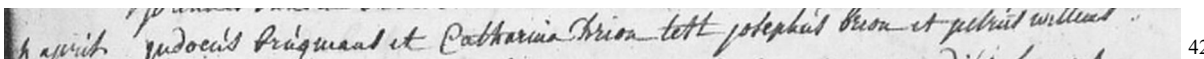
Catharina

Haar levensloop

- Gedoopt op 09/08/1683 in Epegem

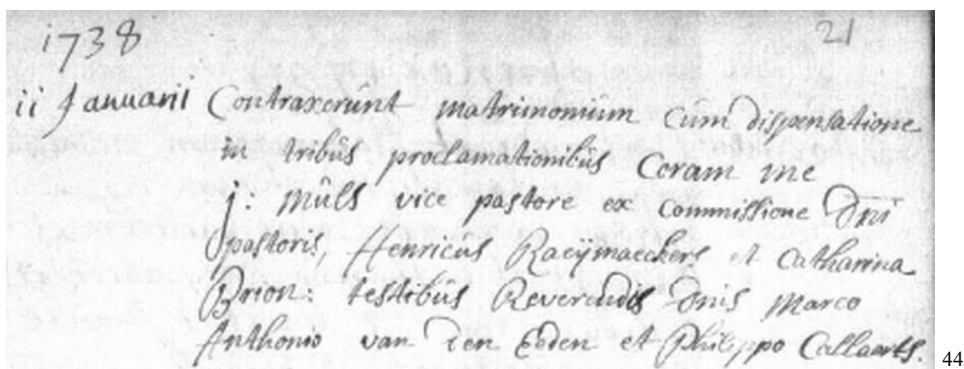
- Gehuwd op 04/04/1722 met Joos Brugmans in Epegem

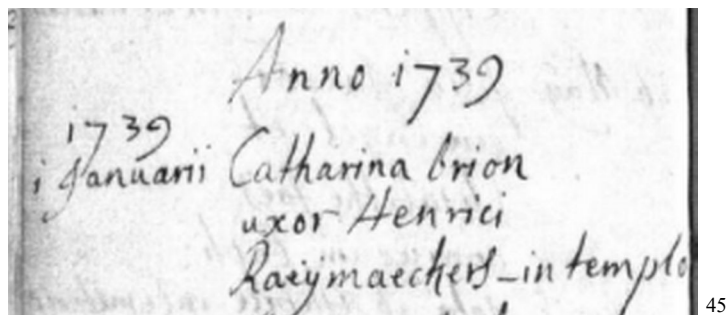
- Joos is overleden op 23/12/1735 in Walem

- Catharina is hertrouwd met Hendrik Raeymaeckers op 11/01/1738 in Walem

- Overleden op 01/01/1739 in Walem als echtgenote (= *uxor*) van Hendrik Raeymaeckers en in de kerk begraven (= *in templo*).

⁴¹ Bron: https://agatha.arch.be/nl/data/images/518/518_9000_000_00067_00A/B_0050 beeld 125

⁴² Bron: https://agatha.arch.be/nl/data/images/518/518_9000_000_00067_00A/A_0017

⁴³ Bron: index overlijdens Walem

⁴⁴ Bron: https://agatha.arch.be/nl/data/images/511/511_0001_135_00004_000/0_0021_r

⁴⁵ Bron: Parochieregisters > Walem O.L.V. van Bijstand > 1678-1846 B-B-H-A > 511_0001_135_00010_000_0_0203.jpg

De minnelijke schikking tussen de erfgenamen

Hieronder een samenvatting van de minnelijke schikking ⁴⁶, overgenomen uit de analyse van Wouter De Boeck:

“Om het conflict te beëindigen en de familiale verhoudingen te herstellen, kwamen de partijen tot een minnelijke schikking, waarin zowel financiële als juridische afspraken werden vastgelegd.

Blijkbaar vond er op 13 mei 1724 een eerste verzoeningspoging plaats te Walem bij notaris Adriaen Verheyden, om nadien formeel te kunnen landen bij Notaris De Tollenaere te Brussel eind mei 1724.

De volgende harde toezeggingen worden gedaan: erkenning van de schulden, de ‘deal’ over de ‘geprelegateerde’ hofstede in Eppegem en de daaraan verbonden voorwaarden.

De betwiste verplichtingen betroffen onder meer renten verschuldigd aan:

- een raadsheer Gillis te Mechelen – 600 gulden
- het Groot Begijnhof te Brussel – 400 gulden
- een particuliere schuldeiser te Brussel - 400 gulden

Hendrik Brion verbond zich ertoe deze schulden volledig te voldoen binnen een bepaalde termijn.

‘Tante’ Catharina Brion trad op als financiële tussenpersoon binnen de familie. Zij betaalde (geheel of gedeeltelijk) bedragen van 22 gulden wisselgeld en intresten in naam van de andere erfgenamen, met het recht deze later te verhalen op hun respectieve erfdelen.

Catharina woonde in Walem, dat kunnen we afleiden uit enkele aktes uit die periode waar ze weduwe van ‘Joos Brughmans’ wordt genoemd. Er komt ook regelmatig een Hendrik Brion voor in die aktes, wat erop wijst dat ook Hendrik daar woonachtig was. Dit alles verklaart meteen ook bovenstaande aangaande de verzoeningspoging te Walem bij notaris Verheyden.

In ruil voor het op zich nemen van de schuldenlast kreeg Hendrik Brion uitgebreide bevoegdheden over zijn onroerend goed, met name de ‘geprelegateerde’ hofstede gelegen te Eppegem. Hij werd gemachtigd dit goed vrij te verkopen, belasten, of op andere wijze te vervreemden zonder verdere toestemming van zijn mede-erfgenamen. De kosten van het gevoerde proces worden in eerste instantie ten laste gelegd van Hendrik Brion.

De transactie werd vastgelegd in een notariële akte en was juridisch afdwingbaar.

Partijen verbonden zich met hun personen en goederen tot naleving van de overeenkomst.

Tegelijk bevatte de akte een opmerkelijke ontbindende clause: indien bepaalde betrokken partijen (broers van de familie Peeters en Cosmas De Boeck) niet met de regeling instemden, zou de overeenkomst vervallen en het oorspronkelijke geschil herleven.” Wouter De Boeck, april 2026

Nabeschouwingen

Meiseniers

Dankzij deze nieuwe familiale linken kunnen we ook een aantal nieuwe Meiseniers toevoegen aan de stamboom:

⁴⁶ Bron: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:3QHV-N389-PZN8?view=index>

BRION

- 04-05-1694 Sr *Franchois* meyer der Hoofdbanck van Grimbergen, *Hendrick* (Eppegem), *Jan* (Eppegem), kk. Jan en Anna van der Stappen. S.: Philips Goossens en Joris v.d. Stappen, oo. G 19
- 29-10-1726 Sr *Joos*, meier van Eppegem, z. Jan en Jouf. Anna van der Stappen (Meise - Eppegem). S.: Sr *Francois*, meier v. Grimbergen en *Hendrick*, bb. G 21

47

Vaertlinck-Contact – aanvullingen /correcties

In zijn artikel in het tijdschrift Vaertlinck-contact heeft Leon Bernaerts eind 2023 een bijdrage gepubliceerd over de Blaasveldse pastoor Ferdinand Josephus Brion ⁴⁸, waarin hij ook heeft getracht de familie Brion in beeld te brengen. Toch hebben we na ons onderzoek enkel aanvullingen te doen bij zijn artikel. De aanvullingen hebben betrekking op het aantal kinderen van het echtpaar Brion-Verstappen, het huwelijk te Sint-Lambrechts Woluwe en het tweede huwelijk van Jan Brion (senior).

Aantal kinderen van echtpaar Jan Brion & Anna Verstappen

Van hen kennen we drie kinderen: Anna (Imde 1667 – Eppegem 1719), Joannes en Franciscus Brion x 1) 1689 Catharina van den Bergh en 2) 1707 Theresia de Smet.

Bron: Vaertlinck

Ondertussen hebben we aangetoond dat er 7 kinderen waren. De **7 staken** waarvan hieronder sprake is in de schepenbrief van de Schepengriffie Zemst en Weerde van 07/02/1753 bevestigen dit aantal.

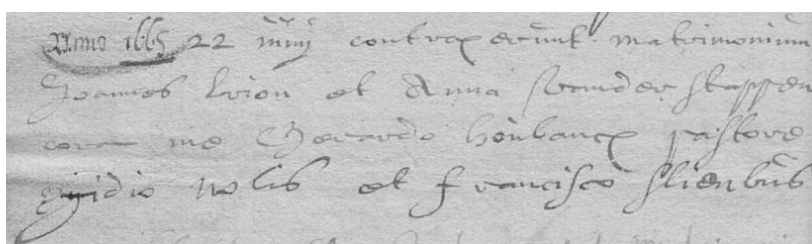
1ste huwelijk in Sint-Lambrechts Woluwe

De eerste gegevens van pastoor Brion kwamen we op het spoor via een schepenbrief in ons persoonlijk archief. Het betreft de verkoop in 1753¹ door de familie Brion aan mijn voorouders Jan van Campenhoudt, gehuwd met Maria Alewaters, van vijf dagwand land “het dievenblock” te Heffen op de grens met Blaasveld. Het land bleef geruime tijd in familiebezit. In die Schepenbrief wordt de erfenis van wijlen sieur Jan Brion, meier van Eppegem, Zemst, Nassau, Weert, etc., gehuwd met Anna Meert uit Tisselt, uit de voeten gedaan in 7 staken.

Ferdinandus Josephus Brion “pastoor der Prochie van Blaesvelt” trad hier op in eigen naam en als vertegenwoordiger van andere familieleden. Een heel uitgebreide familiesamenstelling werd beschreven in die 7 staken. Ze waren allen erfgenamen van wijlen sieur Jan Brion meier van Eppegem, Zemst, etc. Jan zou eerst gehuwd zijn met Anna Verstappen te Brussel St. Lambrechts Woluwe op 22/05/1667, maar dat konden we niet verifiëren. Ze stierf te Eppegem op 06/11/1698².

Bron: Vaertlinck

Het huwelijk tussen Jan Brion en Anna Verstappen op 22/05/1665, is ondertussen gevonden:

⁴⁷ Bron: Bron: <https://de-meiseniers.be/register.pdf> pag. 32

⁴⁸ Bron: https://www.vaertlinck.be/Boekje/18_de_jaargang_nr4.pdf pag. 12

2de huwelijk met Anna Meert i.p.v. Clara Meert

Een tweede huwelijk ging Jan Brion aan te Brussel Sint Catharina op 22/07/1704 met Clara Meert uit Tisselt.³

Bron: Vaertlinck

Het 2de huwelijk van Jan Brion (senior) was niet met Clara maar met Anna Meert op 09/02/1699, in Sint-Catharina te Brussel. Het was de zoon Jan (junior) die huwde met Clara Meert (die trouwens een zus was van Anna) op 22/07/1704 in eveneens Sint-Catharina te Brussel.

Schepenbrief in de Schepengriffie van Zemst en Weerde van 07/02/1753 met de “7 staken”

Dit document in het bezit van Leon Bernaerts hebben we (nog) niet kunnen inkijken, maar zal ongetwijfeld de stelling van de 7 kinderen enkel nog bevestigen. Ook via Familysearch hebben we dit niet kunnen terugvinden.

Wat was de positie en de taak van een 'meier'?

De heer woonde zelden in zijn heerlijkheid, het bestuur en de rechtspraak overlatend aan een aantal **plaatsvervangers**: de drossaard, de schout, de griffier en de rentmeester. Het hoeft geen betoog dat, gezien de constante afwezigheid van de heer, deze functionarissen een grote macht hadden. In de loop van de 17de eeuw ging het onderscheid tussen drossaard en schout verloren en uiteindelijk bleef, zeker in de kleinere heerlijkheden, nog slechts één functionaris over: **de drossaard**. De **rentmeester** behartigde de financiële belangen van de heer en de **griffier** noteerde alles wat de schepenen beslisten.

Tijdens het ancien régime werd de **drossaard in elk dorp van de heerlijkheid vertegenwoordigd door een meier** een soort ‘onder-drossaard’, wiens functie vergeleken kan worden met wat vandaag een substituut is. De meier werd aangeduid door de heer, meestal op voorstel van de drossaard. De aangestelde behield zijn functie voor verschillende jaren, in de meeste gevallen zelfs voor het leven. Hij was in de regel afkomstig uit het dorp zelf waar hij zijn ambt uitoefende.

Bron: de Geschiedenis van Heyndonck pag. 61 e.v. over 'Bestuur en rechtspraak'

Op de vraag aan ChatGPT 2.0 “**Hoe was een meier gekleed in de 17de en in de 18de eeuw?**” werd volgend (deels visueel) antwoord gegeven:

In de 18de eeuw veranderde de kleding van een meier (rentmeester of domeinbeheerder) duidelijk onder invloed van de bredere mode, vooral die van de stedelijke burgerij en lagere adel. Hij bleef praktisch gekleed, maar zijn outfit werd eleganter en meer “modieus” dan in de 17de eeuw.

Typische kleding van een meier in de 18de eeuw:

- **Jas (rokjas / habit):** in plaats van het soberdere wambuis droeg hij nu een lange, getailleerde jas (vaak tot op de knieën), met brede omslagen en opvallende knopen. Stoffen konden wol zijn, maar bij rijkere meiers ook fijnere materialen.
- **Vest (gilet):** onder de jas droeg hij een vest, vaak contrasterend van kleur en soms geborduurd. Dit was een duidelijk teken van status en modebewustzijn.
- **Hemd en jabot:** het linnen hemd bleef, maar de eenvoudige kraag werd vervangen door een **jabot** (geplooid doek aan de hals) en fijnere manchetten.
- **Kniebroek (culotte):** de wijde broek van de 17de eeuw maakte plaats voor een nauwere kniebroek die strak om het been zat en net onder de knie werd gesloten.

- **Kousen en schoenen:** lange kousen (vaak wit of lichtgekleurd) en leren schoenen met een gesp. Gespen werden groter en opvallender in de loop van de eeuw.
- **Hoed:** de brede vilthoed evolueerde naar een **driekante steek (tricorne)**, typisch voor de 18de eeuw.
- **Pruik (optioneel):** afhankelijk van zijn welstand droeg een meier soms een **pruik**, wat zijn status verhoogde en hem dichterbij de elite plaatste.
- **Mantel of overjas:** voor buitenwerk bleef een mantel of cape gebruikelijk, maar vaak netter afgewerkt dan in de vorige eeuw.

Kort het verschil tussen de 17de en de 18de eeuw: minder robuust en sober, meer getailleerd en elegant, sterkere invloed van stedelijke en aristocratische mode en meer nadruk op status via details (vest, jabot, gespen, pruik).

Uit Wikipedia - de vrije encyclopedie ⁴⁹, leren we volgende aanvullingen inzake deze functie:

- Een **meier** was vanaf de vroege **middeleeuwen** tot aan het einde van het **ancien régime** een ambtsdrager in een **heerlijkheid**. De meier stond onder meer in voor de inning van sommige heerlijke belastingen en pachten binnen de **meierij** en zat de lokale rechtbank voor. In sommige gevallen was de meier een **leenman** van de heer wanneer de **meierij** van oudsher een erfelijk **leen** was. In andere gevallen werd de meierij verpacht.
- **Etymologie:** de naam komt van het Latijnse adjectief *māior* (/ˈmaːjɔr/), dat "grotere" of "oudere" betekent. Het Franse *maire* en het Engelse *mayor*, die allebei "burgemeester" betekenen, kennen dezelfde oorsprong. Ook de militaire rang *majoor* is hiervan afgeleid.
- **Oorsprong:** in het Latijn is de meier meestal vindbaar onder de termen *maior* of *villicus*, al was er nog een hele schare aan verwante termen.

⁴⁹ Bron: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Meier_\(bestuur\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Meier_(bestuur))

- **Taken:** een meier was in de middeleeuwen dikwijls uitbater van de [vroonhoeve](#) ⁵⁰en beheerde het land van andere boerenhofsteden (*saalland*), die eigendom waren van een landheer (*saalhoeven*). In dat geval was hij ook rentmeester van de heer en was hij verantwoordelijk voor het innen van de [pachten](#) naast de heerlijke belastingen ([cijns](#)). De meier was ook [delger](#) van de schulden aan de heer en hield eveneens toezicht over karweien en belastingen in natura aan de heer. Ook stond de meier, als hoofd van de laat- of [schepenbank](#), mee in voor de rechtspraak betreffende personen en goederen binnen de heerlijkheid. Bloedzaken zoals verwondingen en moord vielen niet onder zijn bevoegdheid, maar werden door de [baljuw](#) behandeld.
- Het meiersambt bleef gedurende heel het [ancien régime](#) bestaan totdat de Fransen het op het **einde van de 18e eeuw definitief afschaften**.

Wat was het statuut van een meisenier?

Historisch

De meest volledige beschrijving van het statuut vinden we op Wikipedia ⁵¹ :

Inleiding

Het **meisenierschap** is een historisch erfelijk juridisch statuut bekend uit het [Hertogdom Brabant](#) en de [Heerlijkheid Grimbergen](#), de huidige provincie [Vlaams-Brabant](#). Aan het statuut van de **meisenier** waren een aantal privileges verbonden, vergelijkbaar met die van de [Sint-Pietermannen](#) uit Leuven of die verleend aan de [poorters](#) van een stad. Meiseniers kregen de rechten en vrijheden als wederdienst voor het aangaan van de verplichting militaire diensten aan de hertog te verlenen in geval van oorlog. Meiseniers waren vaak afstammelingen van in oude tijden vrijgemaakte lijfeigenen. Zij genoten bepaalde rechten en vrijheden. Zowel mannen als vrouwen konden meisenier zijn. Er zijn vele duizenden meiseniersregistraties bewaard gebleven.

Voorrechten en plichten

Het ontstaan van het beroep moet gezocht worden in de materiële steun die de Brabantse hertog nodig had bij het voeren van militaire expedities. Aangenomen wordt dat meiseniers kunnen worden beschouwd als landlieden die, in ruil voor bepaalde voorrechten, in (militaire) dienst stonden van een heer. In 1256 werd tussen de [heren van Grimbergen](#) enerzijds en [Hendrik III, Hertog van Brabant](#) anderzijds een [charter](#) opgemaakt waar het begrip *meysioniermannen des hertoghs* in voorkomt. In 1292 werd op St Ambrosiusdag (4 april) een charter opgemaakt door de beide heren van Grimbergen om een einde te maken aan twisten die er zouden zijn geweest over de inhoud van de privileges. Hierin werd bepaald welke rechten hun meiseniers genoten. De charters werden enkele malen herbevestigd.

De voornaamste voorrechten van een meisenier omvatten:

- vrijstelling van tol over het hele [Hertogdom Brabant](#),
- vrijstelling van de [dode hand](#), oftewel vrijstelling van [successierechten](#) bij het overlijden van een familielid,
- vrijstelling van karweien tegenover de heer

⁵⁰ Een **vroonhof**, **vroenhof** of **vroonhoeve**, ook aangeduid als **hof** of met de Latijnse benaming **curtis**, was in de [middeleeuwen](#) de [hoeve](#) van een landsheer, van waaruit de omringende landbouwgronden werden geëxploiteerd, gedeeltelijk met [horige](#) boeren volgens het systeem van het (leen)hofstelsel. De vroonhof beschikte over de belangrijkste economische basisfuncties zoals een graanmolen, een fruitpers en een brouwerij. Voor het gebruik ervan moest aan de heer betaald worden met een deel van de opbrengst.

Vroon vindt zijn oorsprong in het [Oergermaanse](#) **frau*jaz, dat 'heer' betekent.

⁵¹ Bron: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Meisenier>

- het recht om enkel door een Brabantse [schepenbank](#) gevonnist te worden, onafhankelijk van de plaats waar de misdaad begaan zou zijn.
- De Heren van Grimbergen konden gratie verlenen aan hun meiseniers als de meisenier bereid was een genoegdoening aan de familie van een slachtoffer te betalen. De meisenier moest eerst wel een verzoek indienen waarna de gratie mogelijks volgde. De gratieverlening werd genoteerd in een remissiebrief, waarin ook een volledig relaas van het aangeklaagde misdrijf in detail opgenomen werd. Voorwaarde voor de gratie (remissie) was de betaling van een vergoeding aan de heer en aan de erfgenamen van het slachtoffer, de zogenaamde 'zoeninge'. Het meiseniersrecht was een erfelijk ('*van wettigen bedde ende meyssonierdebloede geboren*'), en individueel recht dat verviel bij overlijden van de meisenier.

Registratie

Een meisenier moest zich laten registreren, daarvoor was nodig dat de persoon kon bewijzen meiseniersrechten te hebben. Hij diende zich in het bijzijn van minstens twee verwante meiseniers als getuigen (de zogenaamde "stravers") door middel van een schepenakte laten registreren. De stravers hadden als taak de afstamming uit 'meiseniersbloed' te attesteren. Zowel een afstamming langs vaderszijde als langs moederszijde werd aanvaard. Bij deze registratie werd een attest of meiseniersbrief verleend, die in hoofdzaak uitgevaardigd werd door de [schepenbank](#) van [Grimbergen](#) of [Buggenhout](#) en die van het [Kasteel van Gaasbeek](#).

Hoewel het statuut veel ouder is, stammen de bewaarde meiseniersbrieven voornamelijk uit de periode 1500-1795, er zijn minstens 10.000 registraties bewaard gebleven. De voorrechten van de meiseniers bleven in voege tot het einde van de 18de eeuw, dat wil zeggen tot het einde van het [ancien régime](#) door de annexatie van het hertogdom bij de Franse republiek.

Genealogisch onderzoek

De attesten zijn van uitzonderlijk belang voor genealogisch onderzoek in het westen van Vlaams-Brabant. Deze meiseniersbrieven werden in 1957 en in 1998 gepubliceerd met als titel: "Van Meiseniersbloed" ⁵².

Het '[Register van de Meiseniers uit het land van Grimbergen \(1413-1795\)](#)' ⁵³ is digitaal te raadplegen.

Etymologie

Men veronderstelt dat *meisenier* afgeleid is van *mansionarius*, de houder van een [mansus](#), oorspronkelijk een grondstuk met een oppervlakte van twaalf [bunder](#). De gelijkenis met de naam van de gemeente [Meise](#) is toevallig en een etymologische link daarmee is fictief. De meisenier werd aanvankelijk onderscheiden van de "kossaat" (mogelijk verband met Oudgermaans *kot*-zate, "hut-hoeve"), waarmee een kleinere boer bedoeld wordt, in sommige delen van Brabant tevens bezitter van een werkpaard.

Tegen het einde van het Ancien Régime had het statuut veel van zijn oorspronkelijke betekenis verloren. Toch bleven afstammelingen zich vanwege het prestigieuze karakter ervan registreren als meisenier (tot aan het begin van de [Franse Tijd in België](#)). Ook bleef het begrip bij veel betrokken families tot op vandaag bekend.

⁵² Bron: https://ghklonderzeel.be/PDF/Meiseniers/meiseniers_brabant.pdf

⁵³ Bron: <https://www.de-meiseniers.be/register.pdf>

Hedendaags 'Genootschap van Meiseniers'

Inleiding

Elke genealoog die onderzoek deed in de archieven van het Hertogdom Brabant heeft al wel eens te maken gehad met het begrip 'meisenier'. De attesten van meisenierschap die in het verleden verleend werden blijken heden ten dage een buitengewoon instrument om 16de -18de eeuwse verwantschappen te achterhalen.

In het tijdschrift Brabant Cronikel, mei-juni 2013 werd het idee gelanceerd om een 'comité' op te richten dat, zoals de aloude traditie het wil, meiseniersbrieven zou uitreiken. Vertrekende van dit idee hebben vier enthousiaste genealogen de koppen bij mekaar gestoken om dit verder uit te werken. Resultaat is het 'Genootschap van Meiseniers uit het land van Grimbergen', en de 'Meiseniersraad'.

In de Meiseniersraad van het 'Genootschap van meiseniers uit het land van Grimbergen', zetelen

vier leden: Paul BEHETS, Jan F. DE CONINCK, William TIMMERMANS en J. Michel VAN DER ELST. (op 02/05/2026)

Aanvraag tot het bekomen van het statuut 'Nieuwe Meisenier'

Iedereen die zich als meisenier wil laten registreren kan hiervoor een aanvraag indienen.

De richtlijnen voor de aanvraag tot registratie zijn te vinden op de volgende website:

<https://www.de-meiseniers.be/>

De leden van de Meiseniersraad onderwerpen de aanvraag aan een grondig onderzoek op genealogisch gebied. Van zodra de aanvraag op juistheid gecontroleerd is en de raad deze goedkeurt zal de aanvrager een **attest** ontvangen.

Op dat moment zal hij ook opgenomen worden in het 'Nieuwe meiseniersregister' (zie hiervoor [REGISTRATIES](#)).

Men kan afstamming bewijzen langs zowel vaderlijke als moederlijke zijde.

Het blijft hoe dan ook een grote eer om als genealoog erkend te worden als 'Nieuwe Meisenier'. Een dergelijk project geldt zowat als een 'master'-proef in de genealogie.

Ondertussen hebben ook Wouter en Etienne De Boeck dit statuut verworven en prijken ze allebei op de lijst van de Nieuwe Meiseniers, en bevinden ze zich in het gezelschap van o.a. Bruno De Wever, Fernand Huts en een groot aantal vooraanstaande genealogen:

MSR 095	30 april 2025	ETIENNE DE BOECK Puurs-St Amands	Jacobus van Horenbeke (Steenhuffel) - 27 maart 1636 Franciscus van Horenbeke (Steenhuffel) - 6 juli 1660
MSR 096	01 juli 2025	DIRK KIEKEMAN	Laureys Kiekens, 21 januari 1594

Aanvraagdossier: <https://www.de-meiseniers.be/MSR095.pdf>

MEISENIERSBRIEF

Na grondig genealogisch onderzoek en na voorlegging van de vereiste bewijsstukken werd, aan Dhr **Etienne De Boeck** op 30 mei 2025, het statuut van MEISENIER verleend.

Op basis van de hiernaast voorgestelde filiatie bevestigen de leden van de raad van het genootschap dit aloude meiseniersschap.

Deze meiseniersbrief werd afgeleverd door de leden van de raad van het genootschap en zij treden hierbij als stravers op.

Registratie gebeurde op de site van het genootschap www.de-meiseniers.be

onder nummer: **MSR 095**

De leden van de meiseniersraad,
Paul Behets Jan F. De Coninck William Timmermans J. Michel Van der Elst

FILIATIE – STAMREEKS

- I. **Jacobus van Horenbeke** Meisenier 27 maart 1636
x Catharina van Ingelandt
- II. **Franciscus van Horenbeke** Meisenier 6 juli 1660
x Barbara van den Berghe
- III. **Franciscus van Horenbeek**
x Anna van Buggenhout
- IV. **Jan Baptist van Horenbeek**
x Anna de Strijcker
- V. **Engelbertus van Horenbeek**
x Geertruyde le Poitre
- VI. **Philippus van Horenbeek**
x Joanna Maria Boeykens
- VII. **Carolus Ludovicus Van Horenbeek**
x Antonia Hermans
- VIII. **Judocus Ludovicus Van Hoorenbeek**
x Joanna Catharina Cooreman
- IX. **Victor Alfons Van Hoorenbeek**
x Maria Constantia Mampoe
- X. **Catharina Francisca Van Hoorenbeek**
x Jozef P. De Boeck
- XI. **ETIENNE DE BOECK**
x Odette Van Zaelen

		Beveren	broer van Antoon, voorouder van de aanvrager Petrus Kiekeman, 17 april 1645
MSR 097	27 aug 2025	WOUTER DE BOECK Kapellen	Antoon Brion (Zemst-wolvertem), 14 december 1741

Aanvraagdossier: <https://www.de-meiseniers.be/MSR097.pdf>

MEISENIERSBRIEF

Na grondig genealogisch onderzoek en na voorlegging van de vereiste bewijsstukken werd, aan de Dhr **Wouter De Boeck** op 27 augustus 2025, het statuut van MEISENIER verleend.

Op basis van de hiernaast voorgestelde filiatie bevestigen de leden van de raad van het genootschap dit aloude meiseniersschap.

Deze meiseniersbrief werd afgeleverd door de leden van de raad van het genootschap en zij treden hierbij als stravers op.

Registratie gebeurde op de site van het genootschap www.de-meiseniers.be

onder nummer: **MSR 097**

De leden van de meiseniersraad,
Paul Behets Jan F. De Coninck William Timmermans J. Michel Van der Elst

FILIATIE – STAMREEKS

- I. **Antoon Brion** Meisenier 14 december 1741
x Livina van den Eynde
- II. **Petrus Brion**
x Maria Verbeeck
- III. **Franciscus Brion**
x Elisabeth Buelens
- IV. **Catharina Brion**
x Josephus Nijs
- V. **Carel Lodewijk Nijs**
x Sophia Baysse
- VI. **Florent Nijs**
x Maria Catharina Van Lent
- VII. **Maria Catharina Nijs**
x Eugene De Boeck
- VIII. **Henri De Boeck**
x Raymonda De Wachter
- IX. **Luc De Boeck**
x Marie Josée Van der Auwera
- X. **WOUTER DE BOECK**

Oorsprong van het geslacht ‘(de) Brion’

Inleiding

Omdat er in Grimbergen en wijde omgeving weinig aanwijzingen te vinden zijn over de herkomst van het geslacht Brion, is het niet denkbeeldig dat de (verdere) voorouders misschien afkomstig waren uit Brion in Frankrijk. De naam ‘de Brion’ (en later gewoon ‘Brion’) zou er kunnen op wijzen dat we hier te maken hebben met een toponiem met als betekenis: ‘afkomstig van de heerlijkheid Brion’. Er bestaan evenwel in Frankrijk meerdere plaatsen met die naam: Brion in Poitou, Brion in Maine-et-Loire en Brion in Berry.

Het toeval wil dat we tijdens de opzoekingen in Geneanet zijn gestoten op ene Jacobus/Jacques (de) Brion ⁵⁴, die geboren was in **Poitiers** (Frankrijk) en daarna via Parijs in Brussel is beland, waar hij 2 maal huwde in de parochie

Sint-Kathelijne. In dezelfde parochie huwde ook Jan Brion met zijn 2de echtgenote Anna Meert in 1699 en later de zoon Jan junior (uit zijn 1ste huwelijk met Anna Verstappen) met Clara Meert in 1704.

Onderzoek met behulp van Artificiële Intelligentie (AI)

Gemini: migratie vanuit Frankrijk naar Sint-Kathelijne in Brussel

Op de volgende vraag “*Hoe is te verklaren dat Jacobus/Jacques Brion geboren in 1596 in Poitiers zich in Brussel heeft gevestigd en er 2 maal is gehuwd in de parochiekerk van Sint-Kathelijne?*”, geeft Gemini

volgende antwoorden ⁵⁵ met betrekking tot de migratie vanuit Frankrijk naar Sint-Kathelijne in Brussel.

*Het levensverhaal van **Jacobus (Jacques) Brion**, die in 1596 werd geboren en zich later in Brussel vestigde, sluit naadloos aan bij de sociaaleconomische en demografische dynamiek van het Brussel uit de vroege 17e eeuw.*

*Hoewel specifieke persoonlijke dagboeken van hem ontbreken, is zijn migratie naar en zijn tweevoudige huwelijk in de **Sint-Kathelijne-parochie** historisch en contextueel heel logisch te verklaren aan de hand van drie hoofdfactoren:*

De economische magneet: de havenwijk van Sint-Kathelijne in Brussel

Brussel beleefde in het begin van de 17e eeuw (tijdens het bewind van de aartshertogen Albrecht en Isabella) een periode van relatieve stabiliteit en economisch herstel na de woelige Nederlandse Opstand.

*De Sint-Kathelijne-parochie was in die tijd het **absolute economische hart van de stad**. In de tweede helft van de 16e eeuw was het Kanaal van Willebroek gegraven, waardoor Brussel via de Rupel en de Schelde rechtstreeks verbonden werd met de zee (en Antwerpen).*

- *Het eindpunt van deze vaarroute lag pal in de Sint-Kathelijnewijk, waar opeenvolgende havendokken werden gegraven (zoals het Sint-Kathelijnedok).*
- *Dit trok een enorme stroom aan van handelaars, schippers, ambachtslieden, dokwerkers en makelaars.*
- *Als Jacobus Brion actief was in de handel, transport, of een daaraan gerelateerd ambacht, was Sint-Kathelijne dé plek in Brussel waar je moest zijn om fortuin te maken.*

•

Waarom twee keer trouwen in dezelfde kerk?

⁵⁴ Bron: <https://gw.geneanet.org/jv021159?n=de+brion&oc=&p=jacques+jacobus&type=fiche>

⁵⁵ Bron: <https://gemini.google.com/share/01c3056e704e>

Dat Jacobus Brion tweemaal in de Sint-Kathelijnekerk is getrouwd, is vanuit de 17e-eeuwse realiteit eerder regel dan uitzondering, en wel om de volgende redenen:

- **Hoge mortaliteit:** *In de 17e eeuw was de levensverwachting laag en de kans dat een partner vroegtijdig overleed (door ziektes, epidemieën of complicaties bij de bevalling) erg groot. Herbouwen van een gezin (hertrouwen) was bittere noodzaak, zowel emotioneel als economisch (voor de zorg van eventuele kinderen en het voortzetten van de huishouding of zaak).*
- **Het parochiebeginsel:** *Volgens de regels van de Katholieke Kerk (strikt aangescherpt na het Concilie van Trente in de late 16e eeuw) moest men trouwen in de parochiekerk van de plaats waar men woonde. Aangezien Jacobus zich in deze specifieke wijk had gevestigd en daar zijn leven had opgebouwd, vonden logischerwijs beide huwelijken plaats in zijn eigen parochiekerk, de Sint-Kathelijne.*

Demografische aantrekkingskracht en herbevolking

Brussel had aan het einde van de 16e eeuw zwaar geleden onder de godsdienstoorlogen en het calvinistische bewind (1579–1585). Toen de Spanjaarden de stad heroverden, vluchtten veel protestanten en raakte de stad deels ontvolkt.

Vanaf het begin van de 17e eeuw trok Brussel – als hoofdstad van de Spaanse Nederlanden en residentie van het Hof – weer massaal nieuwe inwoners aan. Migranten kwamen zowel uit de omliggende Brabantse en Vlaamse dorpen als uit Wallonië en Noord-Frankrijk (gezien de Franstalige variant van zijn naam, Jacques Brion, is een herkomst uit de zuidelijke regio's of Noord-Frankrijk zeer aannemelijk). De bloeiende havenwijk rond Sint-Kathelijne ving een groot deel van deze nieuwe immigranten op.

Samengevat

*Jacobus Brion trok rond 1620 als jonge twintiger hoogstwaarschijnlijk naar Brussel vanwege de enorme economische kansen die de **nieuwe binnenhaven** in de Sint-Kathelijnewijk bood. Omdat hij daar ging wonen en werken, was hij volgens de kerkelijke wetten verplicht om in de lokale parochiekerk te trouwen. Het feit dat hij er twee keer trouwde, wijst op het vroegtijdig overlijden van zijn eerste echtgenote, waarna hij binnen zijn eigen vertrouwde Brusselse netwerk en parochie een tweede huwelijk aanging.*

Jacobus (Jacques) was afkomstig uit Poitiers

*Dat hij afkomstig was uit **Poitiers** (gelegen in de regio Nouvelle-Aquitaine in West-Frankrijk) werpt een heel interessant en specifiek licht op zijn migratie. Dit maakt zijn aanwezigheid in de Brusselse Sint-Kathelijne-parochie historisch nóg beter verklaarbaar. Wanneer we de Franse herkomst van Jacobus (Jacques) Brion koppelen aan de vroege 17e eeuw, vallen de puzzelstukken op hun plek via de volgende 3 historische verklaringen.*

1. De Hugenotenoorlogen en de vlucht uit Poitiers

*De periode rond zijn geboorte (1596) en jongvolwassenheid werd in Frankrijk gekenmerkt door extreme religieuze en politieke spanningen. Poitiers en de omliggende regio (Poitou) waren een belangrijk brandpunt van de **Franse Godsdienstoorlogen** tussen de katholieken en de protestantse Hugenoten.*

- *Hoewel het Edict van Nantes (1598) tijdelijk vrede bracht, bleef de situatie voor protestanten in West-Frankrijk precair, en de spanningen liepen in de jaren 1610 en 1620 (toen Jacobus een jonge man was) weer hoog op.*
- **De migratieroute:** *veel Franse protestanten, maar ook jonge ambachtslieden, die de economische malaise en de onrust in West-Frankrijk wilden ontvluchten, trokken naar het noorden. De Spaanse Nederlanden (en met name Brussel en Antwer-*

pen) boden ondanks hun katholieke karakter een stabielere economische omgeving. Mocht hij protestantse roots hebben gehad, dan was Brussel bovendien een tussenstation richting de formele bekering tot het katholicisme (verplicht om poorter te worden) of doorreis naar de Republiek.

2. De Franstalige immigratiegolf in Brussel

Brussel was in de vroege 17e eeuw weliswaar een overwegend Nederlandstalige (Brabantse) stad, maar het had als koninklijke residentiestad van de aartshertogen een **sterk Franstalig hof**. Dit trok veel Fransen en Walen aan.

Er was in Brussel een levendige, groeiende Franstalige gemeenschap. Dat een migrant uit Poitiers zich hier vestigde, was dus niet ongewoon. In de registers van de Sint-Kathelijnekerk duiken in die periode vaker Franse namen op van immigranten die zich in de stad kwamen vestigen als handelaar, textielbewerker of ambachtsman.

3. Waarom specifiek de Sint-Kathelijnewijk voor een buitenlander?

Als nieuwkomer uit een verre Franse stad als Poitiers had je in Brussel geen lokaal netwerk of grondbezit. Je was aangewezen op de plek waar het geld stroomde en waar men 'open' stond voor vreemdelingen: de **havenwijk**.

1. **Internationaal karakter:** Rond de dokken van Sint-Kathelijne heerste een dynamische, internationale sfeer. Hier kwamen schippers, handelaars en migranten uit alle windstreken samen. Voor een migrant uit Poitiers was het veel makkelijker om tussen de handelaars en loonarbeiders aan de dokken te integreren dan in de meer gesloten, traditionele gildenwijken in het centrum van de stad.
2. **Handelsconnecties:** Poitiers en de bredere Poitou-regio stonden bekend om hun export van landbouwproducten, textiel (wol) en lederwaren. Het is zeer goed mogelijk dat Jacobus via handelsroutes (over land of deels over water) in de Brusselse binnenvaart is beland om daar de belangen van een Franse handelsfamilie te behartigen, of om zelf een handelszaak in Franse importproducten op te zetten.

Conclusie

De herkomst uit Poitiers verklaart waarom hij de Franstalige naam Jacques droeg en waarom hij zijn thuisland verliet: hij ontvluchtte waarschijnlijk de politieke en religieuze onrust in West-Frankrijk. Eenmaal aangekomen in de bloeiende residentiestad Brussel, bood de **kosmopolitische havenwijk van Sint-Kathelijne** hem de ideale landingsplek om als buitenlander snel te integreren, werk te vinden en tweemaal een gezin te stichten.

ChatGPT: “Was Sint-Kathelijne de verbinding tussen Frankrijk en Brabant?”

ChatGPT bevestigt in grote lijnen wat Gemini al had voorgesteld. Op de vraag aan ChatGPT “Geef de mogelijke verbanden tussen de familie Brion in Zemst, Grimbergen en Brussel met deze uit Frankrijk?” kregen we volgend antwoord ⁵⁶:

“Er zijn sterke aanwijzingen dat de Brusselse familie **(de) Brion** uit de parochie Sint-Kathelijnekerk verbonden geraakt is met de latere Brion-families in: Zemst, Epegem, Weerde en Grimbergen. Een absoluut bewijs vereist nog archiefonderzoek, maar genealogisch en historisch ontstaat een vrij **coherent patroon**.

1. Brussel als oorsprong

⁵⁶ Bron <https://chatgpt.com/share/6a08e58b-c088-8327-9e33-b2526ac317ed>

De vroegste duidelijke kern lijkt: een Franstalige of verfranste familie “de Brion”, afkomstig uit Frankrijk (mogelijk Poitou) en gevestigd in Brussel in het begin van de 17de eeuw. De keuze voor Sint-Katelijne is niet toevallig: daar leefden veel immigranten, handelsfamilies, administratieve ambtenaren en ambachtslieden.

In de Brusselse registers ziet men vaker dat Franse families, eerst stedelijk actief zijn, en daarna uitwaaiëren naar de Brabantse rand.

2. De overgang naar de Brabantse rand

In de 17de eeuw vormden Brussel, Grimbergen en Zemst één economische ruimte.

De verbinding verliep via de Zenne, de Rupel, de vaart, handelsroutes en bestuurlijke netwerken.

Families verhuisden voortdurend tussen Brussel, Vilvoorde, Grimbergen, Zemst en het Mechelse.

De familie Brion lijkt exact zo’n mobiliteitspatroon te volgen.

3. Verband met Jan Brion “Meier van Eppegem”

Een meier was geen gewone landbouwer maar een lokale bestuurder, vertegenwoordiger van een heer en een juridisch-administratief functionaris.

Dat past opvallend goed bij: een familie met stedelijke achtergrond, mogelijk Franstalige administratie, ervaring met schrift en recht.

4. Mogelijke evolutie

- **Fase 1 — Franse oorsprong:** Jacques de Brion uit Poitiers via Parijs naar Brussel
- **Fase 2 — Brussel:** vestiging in Sint-Katelijne. Integratie in handels- of administratieve milieus.
- **Fase 3 — Brabantisering:** latere generaties trekken naar Grimbergen, Zemst (Eppegem, Weerde)
- **Fase 4 — Lokale elite:** Sommige familieleden worden meier, schepen, pachter, of rentmeester. Dat soort sociale stijging ziet men zeer vaak bij immigrantenfamilies in de Zuidelijke Nederlanden.

5. Waarom Grimbergen belangrijk is

Grimbergen was sterk verbonden met Brussel en in de invloedssfeer van de abdij van Grimbergen, een administratief belangrijk gebied. Families met bestuurlijke ervaring konden daar functies krijgen.

De aanwezigheid van Brions in Grimbergen suggereert geen losse toevallige verspreiding, maar een familiaal netwerk.

6. Verband met Sint-Katelijne in Brussel

Meerdere huwelijken en dopen in Sint-Katelijne wijzen op een duurzame familiekeren in Brussel en geen tijdelijke migrant. De Brusselse parochie fungeerde waarschijnlijk als moederkeren van de Brabantse takken. Vaak ziet men dat de oudste zoon in Brussel blijft en de andere kinderen naar omliggende dorpen trekken.

7. De taalverschuiving

De familie lijkt ook een overgang te tonen van: Frans georiënteerd (“de Brion”), naar het vernederlandste “Brion”.

Dat gebeurde frequent in Grimbergen, Zemst, Vilvoorde en Mechelen.

De bestuurlijke elite van Brabant was vaak tweetalig of verfranst.

8. Mogelijke beroepsnetwerken

De familie kan verbonden geweest zijn met: heerlijk bestuur, abdijsadministratie, belastingen, graanhandel, vervoer over water en juridische functies.
Dat zou de geografische spreiding verklaren: Brussel ↔ Grimbergen ↔ Zemst ↔ Mechelen.

9. Waarom deze familie opvalt

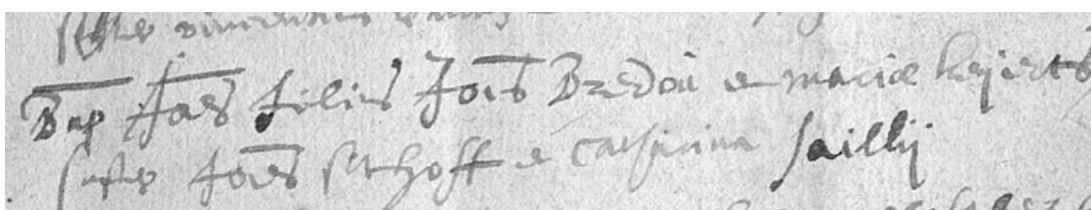
De Brions lijken géén typische dorpsfamilie.

Ze vertonen kenmerken van: mobiliteit, bestuurlijke integratie, sociaal stijgen, stedelijke connecties, meertaligheid.

Dat maakt een oorsprong in een migrantenmilieu uit Brussel zeer plausibel.”

Andere bronnen en algemeen besluit

Slechts één profiel op Geneanet legt het verband tussen een Joannes Brion, gedoopt op 05/08/1631⁵⁷, als zoon van Jacobus Brion en Maria Lambert zijn 2de vrouw. De doopakte echter geeft een andere moeder:

58

Ook anderen zochten naar de oorsprong, wat blijkt uit een vraag vanuit Nederland aan Familiekunde Vlaanderen in Dilbeek⁵⁹:

BRION JOANNES te GRIMBERGEN

Vraag 2023/02-01

Mijn oudst bekende voorvader Brion is Joannes Brion, trouwt te Woluwé-Saint-Lambert 22-5-1667 met Anna van der Stappen, overl. Epegem 6-11-1698. De herkomst van Joannes Brion kon ik niet vaststellen. Ik stam af van hun zoon Franciscus Brion, geb. ca 1670, meier van Grimbergen, overleden aldaar 4-2-1742 en begraven in het koor van de kerk aldaar.

Ik vermoed dat Joannes identiek is aan de Joannes Brion die op 30-3-1691 overlijdt in Grimbergen, 75 jaar oud, na 30 dagen in quarantaine te hebben gelegen in een huisje van een brouwerij in de tuin van de Abij, na een vreselijke aanval door een hondsdolle hond. Hij zou den rond 1616 geboren zijn en wel aan de oude kant om in 1667 te trouwen met Anna van der Stappen, hoewel het een tweede huwelijk kan zijn geweest. Ik heb zelf de omringende parochieregisters doorzocht (omgeving Grimbergen) maa geen spoor van de herkomst gevonden. Ook de doop van hun zoon Franciscus heb ik niet kunnen vaststellen. Heeft u wellicht iets meer informatie over dit echtpaar en hun herkomst?

Ingezonden door André Sijnesael, Spijkenisse (NL)

Onze commentaar hierop:

- Joannes Brion (geboren rond 1640) trouwde inderdaad te Woluwe-Saint-Lambert op 22/05/1665 (en niet 1667) en hij overleed in Epegem op 07/03/1716. Het gaat bijgevolg om een verschillende ‘Jan Brion’.
- De (andere) Joannes Brion die overleed op 06/11/1691⁶⁰ in Grimbergen, 75 jaar oud, na 30 dagen in quarantaine te hebben gelegen in een huisje van een brouwerij in de tuin van de Abij, na een vreselijke aanval door een hondsdolle hond, werd vermoedelijk rond 1616 geboren. In ‘Tussen Dender en Dijle’⁶¹ van Luc Annaert vinden we echter niets terug van

⁵⁷ Bron: <https://gw.geneanet.org/gerdbryon?lang=nl&p=jacobus&n=brion&oc=1>

⁵⁸ Bron: https://agatha.arch.be/nl/data/images/541/541_9998_998_00178_000/0_0149_r beeld 148

⁵⁹ Bron: <https://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be/nieuwsbrief/nb202302.pdf>, pag. 19

⁶⁰ Bron: <https://nl.geneanet.org/cercles/view/colgnecac62924/17628>

⁶¹ Bron: https://ghklonderzeel.be/PDF/totaalklapper/D&D2010_dopen_BOF.pdf

een geboorte, wat zou kunnen betekenen dat dit eerder in Brussel dient gesitueerd te worden.

- Het 2de huwelijk van Joannes Brion op 09/02/1699 te Brussel in Sint-Catharina (of Kathelijne) was met Anna Meert.

Wetende dat er ‘AI-hallucinaties’ bestaan, toch geven we de denkpistes van beide AI-benaderingen het voordeel van de twijfel, omdat ze goed onderbouwd zijn. De ‘missing link’ tussen Frankrijk-Parijs-Brussel en Brabant, onder vorm van een primaire bron (zoals een doop- of een notarisakte bijvoorbeeld), hebben we tot op heden niet gevonden. Voorlopig komen we niet verder dan een plausibele hypothese rond de Sint-Kathelijnewijk in Brussel en een verspreiding in Brabant.

De naam ‘Brion’ hebben ze alleszins gemeen, maar een direct familieverband is moeilijk aan te tonen. Wij voeren de oorspronkelijke Franse tak dan ook (nog) niet in op het [Geni-platform](#).

Over het verder verleden is er een interessante studie terug te vinden op het internet: “**Les BREON SEIGNEURS de BRION (XIIe-XIVe s.)**”⁶².

Etienne De Boeck

BEWAAR ONZE GRAFSTENEN (vervolg)

Ontdek de nieuwe foto’s van begraafplaatsen uit onze regio gepubliceerd in **mei 2026**.

- [Kerkhof rond Onze-Lieve-Vrouwkerk, Hever, Vlaams-Brabant](#), 96 grafstenen
- [Nieuwe begraafplaats, Londerzeel, Vlaams-Brabant](#), 49 grafstenen
- [Begraafplaats Londerzeel \(Kerkhofstraat\), Londerzeel, Vlaams-Brabant](#), 1.630 grafstenen
- [Cimetière de Haren, Bruxelles, Bruxelles-Capitale](#), 608 grafstenen

Bron: Geneanet, Nieuwsbrief, 12/06/2026

SCHENKINGEN

Schenken zoals genealogische documenten, rouwbrieven, bidprentjes, stambomen, allerlei boeken, familieboeken, stambomen, heemkundige werken, enz... blijven welkom in ons documentatiecentrum en zijn bij ons definitief in veilige handen!

Ze worden voor altijd veilig bewaard, worden opgenomen in de bibliotheekcatalogus en kunnen geconsulteerd worden door alle geïnteresseerden als eerste bron om uw stamboom op te maken.

Wie ook iets wil schenken, kan afspreken via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Wij mochten weer volgende schenkingen ontvangen!

Rouwbrieven/bidprentjes

Heemkring Soetendaelle (Merchtem), Patrick Walravens (Groot-Bijgaarden), Jaklien Desair (Groot-Bijgaarden)

⁶² <https://www.compains-cezallier.com/aux-origines-de-compains/les-breon-seigneurs-de-brion-xiie-xive-s/>

VRAAG EN ANTWOORD

Antwoorden en nieuwe vragen **altijd** sturen naar volgend mailadres:

info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

Uw antwoord wordt dan overgemaakt aan de vraagsteller en gepubliceerd in de eerstvolgende nieuwsbrief.

Publicatie: Gilbert Buyst, Snikbergstraat 46 – 1700 Dilbeek

Redactie: gilbert.buyst@skynet.be

Waarnemend voorzitter: Gilbert Buyst

e-mail: info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

website: <https://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

Zetel: Kleinekapellaan, 66 te 1700 Dilbeek

Volg ons op

Privacyverklaring

